

**DYREKTOR IZBY SKARBOWEJ
WE WROCŁAWIU**

UNP: 0201-17-004630

Znak sprawy: 0201-KW.0710.68.2016

losowa 2
7P 1
7-00 1
N-099
formy!

Pan
Artur Michalak
Naczelnik Urzędu Skarbowego
Wrocław – Stare Miasto
ul. Inowrocławska 4
53-654 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185 poz. 1092) oraz zarządzenia nr 124/2015 Dyrektora Izby Skarbowej we Wrocławiu z 20 maja 2015 r. ze zm. w sprawie kontroli w urzędach skarbowych.

	Nazwa urzędu skarbowego	Urząd Skarbowy Wrocław - Stare Miasto	
		Naczelnik	Artur Michalak
2	Zakres kontroli (przedmiot i okres kontroli)	Prawidłowość prowadzonych postępowań podatkowych, w tym terminowość załatwiania prowadzonych spraw w zakresie podatków majątkowych za okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 stycznia 2016 r.	
3	Upoważnienie do kontroli	KW/0710-67/16	
4	Termin kontroli	25.10. – 04.11.2016 r.	
5	Imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolerów	Grażyna Sozańska – starszy komisarz skarbowy Dorota Paško - komisarz skarbowy	

Dyrektor Izby Skarbowej we Wrocławiu przekazuje wystąpienie pokontrolne obejmujące ustalenia kontroli zawarte w projekcie wystąpienia pokontrolnego znak sprawy: 0201-KW.0710.68.2016 UNP: 0201-16-058052, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Podatek od czynności cywilnoprawnych

Jak wynika z danych uzyskanych w toku kontroli, w 2014 r. wszczęto 21 postępowań podatkowych, które zostały zakończone w tym samym roku.

W 2014 r. wydano 8 decyzji w zakresie podatku od czynności cywilnoprawnych, w tym: określających zobowiązanie podatkowe - 1, umarzających - 1. Ponadto w 2014 r. wydano 1 decyzję dotyczącą zwrotu podatku, a pozostałe dotyczyły rozpatrzenia wniosków o stwierdzenie nadpłaty. Kwota przypisu wynikająca z decyzji wyniosła 2.534,00 zł

W 2015 r. wszczęto i zakończono 22 postępowania podatkowe dotyczące podatku od czynności cywilnoprawnych. Wydano 12 decyzji w zakresie podatku od czynności cywilnoprawnych, w tym: określających zobowiązanie podatkowe - 7, a łączna kwota przypisu wynikająca z tych decyzji wyniosła 225,00 zł, natomiast pozostałe decyzje dotyczyły rozpatrzenia wniosków o stwierdzenie nadpłaty lub zwrotu tego podatku.

W styczniu 2016 r. wszczęto na wniosek podatnika 3 postępowania podatkowe z zakresu podatku od czynności cywilnoprawnych, z czego wszystkie zakończono do 31.01.2016 r., przy czym wydane decyzje nie skutkowały przypisem.

Podatek od spadków i darowizn

Jak wynika z danych uzyskanych w toku kontroli:

- w 2014 r. wszczęto 120 postępowań podatkowych dotyczących podatku od spadków i darowizn, z czego zakończono w 2014 roku – 93 postępowania. Wydano 179 decyzji w zakresie podatku od spadków i darowizn, w tym: ustalających podatek - 122, warunkowych - 46, umarzających postępowanie podatkowe – 11, a łączna kwota przypisu wynikająca z tych decyzji wyniosła 746.047,00 zł;

- w 2015 r. wszczęto 113 postępowań podatkowych dotyczących podatku od spadków i darowizn, z czego zakończono w 2015 r. – 93 postępowania. Wydano 145 decyzji w zakresie podatku od spadków i darowizn, w tym: ustalających podatek - 105, warunkowych - 38, umarzających postępowanie podatkowe – 2, a łączna kwota przypisu wynikająca z tych decyzji wyniosła 731.793,00 zł;

- w styczniu 2016 r. wszczęto na wniosek podatników 7 postępowań podatkowych z zakresu podatku od spadków i darowizn, z czego 6 zakończono do 31.01.2016 r. Wydano 8 decyzji w zakresie podatku od spadków i darowizn, w tym: ustalających podatek - 3, warunkowych – 5, a łączna kwota przypisu wynikająca z tych decyzji wyniosła 29.840,00 zł.

Kontroli poddano łącznie 36 spraw:

- 6 spraw z zakresu podatku od czynności cywilnoprawnych, w których określono zobowiązanie podatkowe, o nr: PP/4321-5/14, PP/4214-9/15, PP/4214-5/15, PP/4214-7/15, PP/4321-9/14, PP/4214-3/15

- 2 sprawy z zakresu podatku od czynności cywilnoprawnych zakończone decyzjami ws. zwrotu podatku, o nr: PP-1/4301-5/14, PP/4203-169/15

- 14 spraw z zakresu podatku od czynności cywilnoprawnych dotyczących stwierdzenia nadpłaty, w tym 6 zakończonych analizą o nr: PP/4301-22/14, PP/4301-1/14, PP/4301-2/14, PP/4321-2/14, PP/4045-15/15, PP/4045-30/15 i 8 zakończonych wydaniem decyzji, o nr: PP/4045-32/15, PP/4214-10/15, PP/4301-6/14, PP/4301-23/14, PP/4301-10/14, PP-1/4301-4/14, PP/4214-2/15, PP/4045-19/15.

- 6 spraw z zakresu podatku od spadków i darowizn, dotyczących nabyć w drodze darowizny, o nr: PP/4203-13/15, PP/4405-3/15, PP/4300-78/14, PP/4300-79/14, PP/4203-190/15, PP/4203-55/15

- 8 spraw z zakresu podatku od spadków i darowizn, dotyczących postępowań wszczętych z urzędu, z uwagi na niespełnienie warunków, o których mowa w art. 4a ustawy o podatku od spadków i darowizn, o nr: PP/4300-45/14, PP/4203-54/15, PP/4203-8/15, PP/4203-9/15, PP/4203-75/15, PP/4203-76/15, PP/4203-77/15, PP/4203-147/15.

Na 36 skontrolowanych spraw nieprawidłowości stwierdzono w 15 sprawach (co stanowi 41,66 %), natomiast uchybienia stwierdzono w 7 sprawach (co stanowi 19,44 %).

Zauważono następujące nieprawidłowości polegające na:

- przyjęciu, że w przypadku zobowiązań podatkowych powstających w sposób określony w art. 21 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej postępowanie zmierzające do określenia zobowiązania może być wszczęte na wniosek strony (1 sprawa);
- wydaniu postanowienia w sprawie wszczęcia postępowania na wniosek strony na podstawie art. 165 § 2 Ordynacji podatkowej, który ma zastosowanie do postępowań wszczynanych z urzędu (1 sprawa),
- naruszeniu przepisów art. 6 ust. 3 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych (1 sprawa) i art. 8 pkt 4 ustawy o podatku od spadków i darowizn (1 sprawa), poprzez niewzywanie podatników do obniżenia/podwyższenia wartości,
- braku w aktach dokumentów niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego sprawy, tj. dokumentów źródłowych - 2 uchwał dotyczących podwyższenia kapitału (1 sprawa); informacji o długach i ciężarach oraz innych rzeczach lub prawach majątkowych nabytych od tej samej osoby lub po tej samej osobie w okresie ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym nastąpiło nabycie (3 sprawy),
- przyjęciu za złożoną skutecznie deklarację PCC-3, pomimo braku na niej podpisu osoby upoważnionej do reprezentowania podatnika (1 sprawa),
- wykroczeniu w postępowaniu wszczętym na wniosek podatnika poza zakres żądania, tj. bez wezwania podatnika do sprecyzowania zakresu pisma w sprawie nadpłaty, podjęto rozstrzygnięcie w zakresie stwierdzenia zwrotu podatku (1 sprawa), a wniosek o zwrot podatku od spadków i darowizn rozpatrzono jako wniosek o wznowienie postępowania (1 sprawa),
- rozpatrzeniu pisma strony ws. nadpłaty z naruszeniem przepisów o właściwości rzeczowej, określonych w art. 5 ust. 9a-9c ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych dotyczący wyspecjalizowanych urzędów skarbowych właściwych do obsługi tylko niektórych (określonych w art. 5 ust. 9b ustawy) kategorii podatników (1 sprawa),
- wydaniu decyzji, których uzasadnienie nie zawierało opisu stanu faktycznego sprawy, będącego podstawą podjętego rozstrzygnięcia (1 sprawa), bądź uzasadnienie decyzji nie odzwierciedlało stanu faktycznego sprawy (1 sprawa), co naruszyło art. 210 § 1 pkt 6 Ordynacji podatkowej,
- kierowaniu pism do osoby nieumocowanej do reprezentowania wnioskodawcy przed organem podatkowym rozpatrującym wniosek o stwierdzenie nadpłaty (1 sprawa),
- nieprawidłowej analizie złożonych przez stronę dokumentów, czego skutkiem było wszczęcie postępowania i ustalenie zobowiązania w podatku od spadków i darowizn, z naruszeniem art. 4a ustawy o podatku od spadków i darowizn (1 sprawa),
- wznowienie postępowania na podstawie art. 240 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej, w przypadku braku przesłanek do jego zastosowania, gdyż okoliczności faktyczne były znane organowi w dniu wydania decyzji ustalającej podatek (1 sprawa),
- nieprawidłowym doręczeniu postanowienia o wszczęciu postępowania pełnomocnikowi strony, pomimo iż jak wynikało z art. 137 § 3 Ordynacji podatkowej w brzmieniu obowiązującym w dniu 12.11.2015 r. (tj. w dacie doręczenia wszczęcia postępowania) pełnomocnik dołącza do akt oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa. O aktach sprawy dotyczącej postępowania podatkowego można mówić dopiero po skutecznym wszczęciu postępowania,

tj. doręczeniu postanowienia wydanego na podstawie art. 165 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej (1 sprawa),

- nie zweryfikowaniu oświadczeń ws. zastosowania ulgi, o której mowa w art. 16 ustawy o podatku od spadków i darowizn, w przypadku gdy niektóre warunki powinny zostać spełnione przed wydaniem rozstrzygnięcia (2 sprawy),
- nie przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego w zakresie tego, czy wskazane przez podatnika okoliczności, faktycznie uprawdopodobniają późniejsze powzięcie wiedzy o nabyciu, o którym mowa w art. 4a ustawy o podatku od spadków i darowizn (2 sprawy).

Ponadto w kontrolowanych sprawach stwierdzono następujące uchybienia polegające na:

- nieudokumentowaniu przebiegu przeprowadzonej rozmowy telefonicznej w przedmiocie sprecyzowania przez wnioskodawcę wniosku o stwierdzenie nadpłaty (1 sprawa),
- rozpatrzeniu sprawy na podstawie niewiarygodnych faktur, będących podstawą rozstrzygnięcia w sprawie stwierdzenia nadpłaty (1 sprawa),
- niezupełnieniu akt sprawy o analizę/dokumenty dotyczące struktury właścicielskiej spółki kapitałowej, będących podstawą stwierdzenia nadpłaty na podstawie art. 2 pkt 6 lit. c ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych (1 sprawa),
- sporządzaniu wydruków z aplikacji CZM po terminie wydania i doręczenia postanowienia art. 200 Ordynacji podatkowej (2 sprawy),
- wydaniu decyzji obejmującej opodatkowanie nabycia środków pieniężnych na podstawie dyspozycji na wypadek śmierci, w postępowaniu wszczętym w sprawie określenia zobowiązania w podatku od spadków i darowizn z tytułu nabycia spadku (2 sprawy),
- nie zgromadzeniu w sprawie dowodów, na podstawie których można jednoznacznie stwierdzić, że wartość nieruchomości położonej poza terenem działania organu została potwierdzona przeciętnymi cenami stosowanymi w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku z uwzględnieniem ich miejsca położenia, wynikającymi z udokumentowanych transakcji (1 sprawa).

W toku kontroli ustalono również, iż organ nie zrealizował w pełni zaleceń poprzedniej kontroli problemowej nr NU 0913/39/2011NU przeprowadzonej w dniach 12-24.08.2011 r. w Dziale Postępowania Podatkowych Urzędu Skarbowego Wrocław – Stare Miasto, z zakresu prawidłowości prowadzenia postępowań podatkowych, w tym prawidłowości ustalania wartości rynkowej, o której mowa w art. 8 ustawy o podatku od spadków i darowizn oraz art. 6 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych, dotyczących:

1. starannego analizowania stanu faktycznego spraw oraz prowadzenia postępowań dowodowych w taki sposób, by podjęte w sprawach rozstrzygnięcia nie budziły wątpliwości,
2. podejmowania rozstrzygnięć zawierających prawidłową podstawę prawną oraz pełne uzasadnienie prawne.

Wyżej wymienione nieprawidłowości należy zakwalifikować jako naruszenie przepisów tak proceduralnych jak i materialnych, jednak z uwagi na brak w aktach niektórych spraw dokumentów potwierdzających stan faktyczny, nie można przyjąć z całą pewnością, aby stwierdzone nieprawidłowości lub uchybienia mogły spowodować odpowiedzialność finansową. Niewątpliwie stwierdzone braki należy bezwzględnie wyeliminować, gdyż mają wpływ na prawidłowość prowadzonych postępowań. Bezspornie skomplikowany charakter spraw oraz szybkość prowadzonych postępowań – pod presją czasu, mogły mieć wpływ na stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia. Podkreślić należy, że wprawdzie dokumenty wydawane przez organ podatkowy były sporządzane przez pracowników prowadzących sprawy, a następnie weryfikowane i ostatecznie zatwierdzane przez uprawnione osoby sprawujące nadzór nad pracą

komórki, jednakże stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości wskazują, iż nadzór był niewystarczający. Przeprowadzone kontrole funkcjonalne nie wykazały w badanym zakresie żadnych uchybień czy nieprawidłowości.

Stwierdzić należy, że dla prawidłowości prowadzonych postępowań istotny jest proces stałej kontroli pracowników przez osoby nadzorujące pracę danej komórki, które są odpowiedzialne za zgodne z prawem, efektywne, oszczędne i terminowe realizowanie celów i zadań w zakresie właściwości komórki organizacyjnej, oraz za racjonalną i efektywną organizację pracy na poszczególnych stanowiskach pracy.

Ocena skontrolowanej działalności

Negatywna

Uzasadnienie oceny

Kontrolą objęto prawidłowość prowadzenia postępowań podatkowych w zakresie podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatku od spadków i darowizn, w tym realizację zaleceń pokontrolnych, wydanych po kontroli przeprowadzonej przez tutejszą Izbę w 2011 r.

W wyniku weryfikacji kontrolowanych spraw stwierdzono przede wszystkim niezastosowanie się do zaleceń poprzedniej kontroli w zakresie sposobu prowadzenia postępowań podatkowych, gromadzenia dowodów w sprawie i wydanych rozstrzygnięć.

W kontrolowanych sprawach stwierdzono szereg nieprawidłowości, w tym naruszenie procedury postępowania podatkowego oraz przepisów materialnego prawa podatkowego. Stwierdzono także brak istotnych, dla prawidłowości rozstrzygnięcia, materiałów dowodowych w sprawie.

Mając na uwadze powyższe, a także brak dostatecznego nadzoru na tym odcinkiem, działalność Urzędu Skarbowego w kontrolowanym obszarze oceniono negatywnie.

Wnioski pokontrolne

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień polecam:

1. wzmocnić nadzór nad pracą osób wykonujących zadania objęte kontrolą i realizacją zaleceń pokontrolnych, przeprowadzić szkolenia wewnętrzne,
2. weryfikować prawidłowość złożonych deklaracji podatkowych
3. weryfikować oświadczenia w sprawie zastosowania ulgi, o której mowa w art. 16 ustawy o podatku od spadków i darowizn oraz gromadzić dokumenty potwierdzające zasadność jej zastosowania
4. prowadzić postępowania wszczęte na wniosek podatnika zgodnie z zakresem żądania, a w przypadku wątpliwości wzywać do jego sprecyzowania,
5. przestrzegać właściwości w sprawach dotyczących rozpatrzenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty,
6. wzywać podatników do obniżenia/podwyższenia wartości w okolicznościach uzasadniających zastosowanie art. 6 ust. 3 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych i art. 8 pkt 4 ustawy o podatku od spadków i darowizn
7. prawidłowo stosować przepisy ustawy Ordynacja podatkowa dotyczące m.in.: wszczęcia postępowania podatkowego, sporządzania uzasadnień faktycznych i prawnych art. 210 § 1 pkt 6 Ordynacji podatkowej, czy pełnomocników;
8. starannie analizować stan faktyczny spraw oraz prowadzić postępowania w taki sposób, by podjęte w sprawach rozstrzygnięcia miały umocowanie w zgromadzonym materiale dowodowym; gromadzić w aktach sprawy dokumenty potwierdzające stan faktyczny, przyjęty w podjętym rozstrzygnięciu,
9. podejmować rozstrzygnięcia zgodnie z zakresem prowadzonego postępowania

podatkowego, określonego w wydanym na podstawie art. 165 § 2 Ordynacji podatkowej postanowieniu,

10. w przypadku wznowienia postępowania badać istnienie przesłanek wskazanych w art. 240 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej,
11. dokonywać analizy podanych przez nabywców, bądź strony czynności wartości pod kątem ich zgodności z wartością rynkową na podstawie udokumentowanych transakcji, najpóźniej przed wydaniem postanowienia art. 200 Ordynacji podatkowej.

Termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków

Pisemną informację o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innych sposobach usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości należy przekazać Dyrektorowi tut. Izby w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Termin złożenia informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń

Pisemną informację o rezultatach wdrożenia zaleceń należy przekazać do tut. Izby Administracji Skarbowej w terminie dziewięciu miesięcy od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia

27.01.2017

p.o. Dyrektor Izby Skarbowej

.....
(Dyrektor Izby Skarbowej)

Joanna Szczygierska